

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРИТВЕРДЖУЮ
Про ректора
А.І. Оудряшов А.І.
«30» жовтня 2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО РОБОЧУ ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В
ДЕРЖАВНОМУ БІОТЕХНОЛОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

УХВАЛЕНО

Рішенням вченої ради ДБТУ

Протокол № 3 від «30» жовтня 2023 р.

Харків – 2023 р.

1 Загальні положення

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни в Державному біотехнологічному університеті (далі – Університет) розроблено відповідно до чинного законодавства України в сфері вищої освіти та відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Державному біотехнологічному університеті.

1.2. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом Університету і розробляється науково-педагогічними працівниками кафедр для кожної навчальної дисципліни на основі освітньої програми та навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальностями та освітніми рівнями (бакалавр, магістр, доктор філософії).

1.3. До складу розробників робочої програми входять науково-педагогічні працівники кафедри, які забезпечують викладання даної дисципліни та відповідають своєю кваліфікацією та професійною й науковою активністю цій дисципліні.

1.4. Основним призначенням робочої програми навчальної дисципліни є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу зі змістом освіти, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання тощо;

- визначення конкретного змісту навчальної дисципліни, з урахуванням компетентностей, яких має набути здобувач вищої освіти відповідно до вимог стандартів вищої освіти та освітньої програми;

- встановлення місця навчальної дисципліни в навчальному плані підготовки фахівців з урахуванням міждисциплінарних зв'язків, з метою виключення дублювання навчального матеріалу;

- встановлення організаційних форм вивчення і обсягів різних видів навчального навантаження здобувачів;

- визначення необхідного методичного забезпечення і технології оцінювання знань здобувачів;

- встановлення відповідності змісту навчальної дисципліни при зарахуванні результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти (академічна мобільність), за іншими освітніми програмами, у попередні роки (при поновленні на навчання);

- встановлення чітких цілей вивчення дисципліни та визначення конкретних

результатів навчання за дисципліною в межах певної освітньої програми .

1.5. Робоча програма розглядається та затверджується на засіданні кафедри. Зміст програми погоджується з гарантом освітньої програми.

1.6. Робоча програма навчальної дисципліни у запропонованому форматі не є об'єктом авторського права та інтелектуальної власності (ст. 8 Закону України «Про авторське право та суміжні права»).

1.7. Здобувачам вищої освіти має бути забезпечений вільний та постійний доступ до робочої програми навчальної дисципліни (оприлюднюється у веб-середовищі репозитарія університету та на інших ресурсних платформах).

2 Порядок розроблення, оформлення та затвердження робочої програми навчальної дисципліни

2.1. Робоча програма розробляється як окремий документ в електронній та паперовій формі і зберігається на кафедрі, яка забезпечує викладання цієї дисципліни.

2.2. Робоча програма навчальної дисципліни укладається українською мовою. Для дисциплін, які викладаються іноземними мовами, робоча програма укладається і оприлюднюється двома мовами – українською та мовою викладання.

2.3. У робочій програмі відображається конкретний зміст навчальної дисципліни, послідовність та організаційно-методичні форми її вивчення, обсяг часу на різні види навчальної роботи із зазначенням видів навчальних занять (лекцій, лабораторних, практичних, семінарських та самостійних робіт), засоби і форми поточного та підсумкового контролю. Для денної та заочної форм навчання розробляється єдина робоча програма

2.4. Робоча програма навчальної дисципліни розробляється окремо для здобувачів вищої освіти різних спеціальностей, освітніх програм з різними обсягами кредитів, змістом, розподілом аудиторних занять та самостійної роботи, формами підсумкового контролю. У випадку мінімальних відмінностей у змісті, структурі та обсягах вивчення дисципліни між різними спеціальностями (освітніми програмами) допускається виконання однієї робочої програми із зазначенням у ній вищенаведених

відмінностей.

2.5. Робоча програма розробляється на термін дії навчального плану і оновлюється у разі:

- зміни державних стандартів освіти чи інших нормативно-регуляторних документів;
- затвердження нової редакції освітньої програми;
- внесення змін до навчального плану та робочих навчальних планів;
- внесення змін до освітньої програми та НП з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм і, зокрема, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань та зауважень.

2.6. Зміни до робочої програми, що стосуються її уточнення, тем практичних, лабораторних, семінарських або індивідуальних завдань, у тому числі тем курсових робіт, завдань самостійної роботи, системи контролю та оцінювання знань, рекомендованих джерел інформації, вносяться до початку нового навчального року. Зміни та доповнення до робочої програми, внесені протягом навчального року, розглядаються та затверджуються на засіданні кафедри, оформлюються у вигляді додатків. Робоча програма перезатверджується (без змін, зі змінами) щорічно.

2.7. Зміст робочої програми слід викладати стисло, логічно. Текст друкують з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, розміру 14, міжрядковий інтервал – одинарний, абзацний відступ – 1,25 см., поля – 20 мм., на аркушах паперу формату А4.

3 Структура робочої програми навчальної дисципліни

3.1. Робоча програма оформлюється за формою, наведеною у Додатку 1.

3.2. Робоча програма навчальної дисципліни має містити такі розділи:

- титульний аркуш;
- опис навчальної дисципліни;
- мета та завдання навчальної дисципліни,
- програма навчальної дисципліни;

- структура навчальної дисципліни;
- теми семінарські/практичні/лабораторні заняття;
- самостійна робота;
- методи навчання;
- методи контролю;
- розподіл балів, які отримують здобувачі;
- індивідуальні завдання;
- виконання курсового проєкту (роботи) (за наявності);
- шкала: національна та ECTS і критерії оцінювання до визначення рівня знань і навичок;
- методичне забезпечення;
- рекомендована література;
- інформаційні ресурси;
- зміни і доповнення.

На **титульному аркуші** має міститись інформація про заклад вищої освіти, інститут/факультет, кафедру, яка відповідає за викладання навчальної дисципліни, назва навчальної дисципліни, рівень вищої освіти (перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий)), галузь знань, спеціальність, освітня програма, погодження з гарантом освітньої програми, схвалення навчально-методичною комісією інституту/факультету, рік розроблення.

Якщо розробляється одна робоча програма для декількох спеціальностей або освітніх програм, то вказуються шифри і назви цих спеціальностей та/або назви освітніх програм.

На звороті титульної сторінки розміщується інформація про розробника (розробників) робочої програми, затвердження робочої програми на засіданні кафедри, предмет вивчення, базові дисципліни, формування яких компетентностей забезпечує вивчення цієї дисципліни (в цьому розділі доцільно зазначити взаємозв'язок з іншими дисциплінами, а також компетентності та результати навчання за дисципліною згідно освітньої програми) та термін подовжено дії робочої програми.

Опис навчальної дисципліни подається у вигляді таблиці і містить такі

характеристики навчальної дисципліни:

- обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС, його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- загальна кількість годин, їх розподіл на аудиторні заняття (лекційні, практичні (семінарські), лабораторні) та самостійну роботу;
- статус дисципліни (обов'язкова/вибіркова)
- форма навчання (денна, заочна);
- рік підготовки та семестр;
- вид підсумкового семестрового контролю (екзамен, залік).

Мета та завдання навчальної дисципліни. У цьому розділі зазначається місце навчальної дисципліни в освітній (освітньо-професійній, освітньо-науковій) програмі. Мета та завдання вивчення навчальної дисципліни зазначаються у контексті спеціальності з урахуванням вимог стандарту вищої освіти та/або освітньої програми.

Завдання дисципліни мають вказувати, на досягнення яких саме компетентностей здобувача вищої освіти спрямована дана дисципліна, враховуючи матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам (навчальним дисциплінам) освітньої програми, зазначених в описі освітньої програми.

У розділі **Програма навчальної дисципліни** подається інформація про зміст навчальної дисципліни, наводиться перелік тем навчальної дисципліни, короткий опис основних питань, ключові слова до кожної теми із зазначенням посилань на рекомендовані джерела та додаткові інформаційні ресурси (за наявності).

У розділі **Структура навчальної дисципліни** надається перелік назв конкретних тем та основний перелік питань із зазначенням основних видів навчальних занять і кількості годин, які на них відводяться для денної та заочної форм навчання відповідно. Тематичний план навчальної дисципліни структурується за семестрами і темами.

Баланс навчальних годин «Всього годин» у таблиці структури навчальної дисципліни має відповідати кількості годин у таблиці «Опис навчальної дисципліни».

У розділі **Теми семінарських/практичних/лабораторних занять** відображається план змісту занять за кожною темою та обсяг у навчальних годинах.

Якщо програмою передбачено проведення різних видів занять, необхідно навести перелік усіх питань, які будуть розглядатися на кожному семінарському, практичному та/або лабораторному занятті відповідно.

Самостійна робота здобувача передбачає: опрацювання навчального матеріалу лекційних занять; підготовку до практичних (семінарських) занять; підготовку до контрольних робіт; виконання самостійних практичних завдань протягом семестру, а також самостійне опрацювання навчального матеріалу до окремих тем у вільний від аудиторних занять час. При плануванні часу на самостійну роботу здобувача необхідно зберегти баланс часу.

У розділі наводяться теми з переліком основних питань, що плануються для самостійного вивчення з відповідною кількістю годин. Ці години мають співпадати із вказаними в таблиці «Структура навчальної дисципліни». Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

Розділ **Методи навчання** передбачає визначення методів взаємодії між викладачем і здобувачами, під час яких відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок. У розділі коротко описуються основні методи і технології, що використовуються на лекційних, практичних/семінарських та лабораторних заняттях.

Розділ **Методи контролю** має містити виклад змісту та «технології» оцінювання знань здобувачів, а саме – перелік різних видів навчальних робіт, що зобов'язаний виконати здобувач під час проведення поточного та підсумкового контролю, за якими будуть оцінюватись результати навчання, форми проведення контролю.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, захисту робіт, виступів на семінарських, практичних заняттях, виконання завдань на лабораторних заняттях, тестування, проведення контрольних робіт, тощо.

Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань на практичних, лабораторних заняттях, захисту лабораторних робіт, написання рефератів тощо. Контроль виконання курсової роботи може включати

поточний контроль за виконання окремих етапів або розділів роботи та захист роботи в цілому.

Підсумковий контроль – це різновид контрольних заходів, що проводиться з метою оцінювання навчальної діяльності здобувачів на визначених етапах.

Результати поточного контролю є основою для виставлення заліку, а також враховуються при виставленні підсумкової оцінки (балів) з даної навчальної дисципліни, якщо її вивчення завершується семестровим екзаменом.

Якщо підсумковий контроль проводиться у вигляді екзамену, то зазначається форма його проведення (письмова/усна/комбінована). При комбінованій формі проведення екзамену зазначається розподіл балів між кожною із зазначених форм та критерії їх оцінювання.

Форма проведення підсумкового контролю (залік або екзамен) визначається навчальним планом підготовки фахівців та зазначається в робочій програмі навчальної дисципліни.

У розділі **Виконання курсового проєкту (роботи), (курсове комплексне тестове завдання)** Виконання курсового проєкту (роботи) або курсового комплексного тестового завдання регламентується навчальним планом зі спеціальності. Вимоги до змісту та оформлення встановлюються методичними рекомендаціями відповідної кафедри, які, в свою чергу орієнтуються на чинні державні стандарти до документації та звітів в сфері науки і техніки.

Курсова проєкт (робота), має на меті не лише поглиблення, узагальнення і закріплення знань здобувачів з навчальної дисципліни, а й застосування їх при вирішенні конкретного фахового завдання, набуття навичок самостійного опрацювання навчальної і наукової літератури, вміння використання лабораторного обладнання, а також сучасних інформаційних засобів і технологій. У робочій програмі зазначається назва індивідуального завдання, його обсяг, коротка характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання. Якщо навчальним планом передбачено курсову роботу, то має бути наведено їх тематику та загальну характеристику.

Розділ **Розподіл балів, які отримують здобувачі** містить розподіл балів за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролю. Навчальні

досягнення здобувачів оцінюються за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

У цьому розділі детально описують критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю, завдань самостійної роботи, індивідуальних завдань, курсової роботи з урахуванням системи оцінювання навчальних досягнень, прийнятої в Університеті. Зазначаються умови допуску здобувача освіти до підсумкового контролю з навчальної дисципліни. Вказується максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти за виконання конкретних видів навчальної роботи в розрізі тем із зазначенням балів за поточну успішність та підсумкову контрольну роботу. Конкретні види навчальної діяльності та максимальна кількість балів визначаються розробником (розробниками) робочої програми навчальної дисципліни з урахуванням складності тем, їх обсягу та значущості.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни та мінімального порогового рівня оцінки за дисципліни загалом.

Інформація про критерії оцінювання різних видів контролю може подаватись як в описовій формі, так і у вигляді таблиць.

В розділах **Методичне забезпечення, Рекомендована література та Інформаційні ресурси** наводиться перелік методичного забезпечення, рекомендованої літератури з навчальної дисципліни (основної, допоміжної) та інформаційні ресурси в мережі Інтернет відповідно.

До переліку методичного забезпечення (3-5 джерел) включають підручники та посібники, монографії, конспекти лекцій, методичні вказівки до практичних (семінарських) занять та інших видів робіт, у тому числі видані викладачами університету.

До переліку основної літератури (3-5 джерел) включають чинні нормативні документи, вітчизняні підручники та посібники.

До переліку допоміжної літератури (5-10 джерел) включають інші підручники та навчальні посібники, монографії та статті, методичні вказівки та рекомендації з тематики навчальної дисципліни, в тому числі і зарубіжні видання.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет мають містити посилання на документи в інформаційних системах, які можуть бути використані при вивченні навчальної дисципліни.

Цю частину робочої програми навчальної дисципліни виконують згідно з вимогами ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок.

Першочерговість у списках літературних джерел доцільно надавати щойно виданим джерелам. Літературу, рік видання якої перевищує п'ять-десять років вказують за умови її оригінальності.

В розділі **Зміни і доповнення** вносяться зміни та доповнення відповідно до пункту 2.6.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний біотехнологічний університет

Навчально-науковий інститут/факультет

_____ (назва навчально-наукового інституту/факультету)

"Затверджую"

Завідувач кафедри

_____ (назва кафедри)

_____ (підпис) (_____)
(прізвище та ініціали)

" ____ " _____ 20__ р.

Кафедра " _____ "
(назва кафедри)

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

" _____ "
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти

_____ (назва)

Галузь знань

_____ (шифр і назва)

Спеціальність

_____ (шифр і назва)

Освітня програма

_____ (назва)

Харків – 20__ р.

Укладачі: _____
(вчене звання, посада, прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена на розширеному засіданні
кафедри " _____ "
(назва кафедри)

Протокол від: " ____ " _____ 20__ року № ____

Робочу програму погоджено

Гарант освітньої програми _____
(назва ОПП)

« ____ » _____ 20__ року (_____) _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Подовжено термін дії до:

" ____ " _____ 20__ р. протокол від № ____ від " ____ " _____ 20__ р.
завідувач кафедри _____ (_____)
(назва кафедри) (підпис) (прізвище та ініціали)

" ____ " _____ 20__ р. протокол від № ____ від " ____ " _____ 20__ р.
завідувач кафедри _____ (_____)
(назва кафедри) (підпис) (прізвище та ініціали)

" ____ " _____ 20__ р. протокол від № ____ від " ____ " _____ 20__ р.
завідувач кафедри _____ (_____)
(назва кафедри) (підпис) (прізвище та ініціали)

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів _____	Статус дисципліни:			
	<i>обов'язкова/вибіркова</i>			
Розділів - _____	Рік підготовки:			
	__-й	__-й	__-й	__-й
	Семестр			
Загальна кількість годин _____	__-й	__-й	__-й	__-й
	Лекції			
	__ год.	__ год.	__ год.	__ год.
	Практичні, (семінарські)			
	__ год.	__ год.	__ год.	__ год.
	Лабораторні			
	__ год.	__ год.		
	Самостійна робота			
__ год.	__ год.	__ год.	__ год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – ____; самостійної роботи здобувача – _____	Вид контролю:			
	_____	_____	_____	_____

2 Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни " _____ " є
надання здобувачам ґрунтовних знань про _____

Завдання вивчення дисципліни полягають у _____

Предметом _____ вивчення _____ навчальної _____ дисципліни є _____

Базовими дисциплінами для успішного засвоєння програмного матеріалу дисципліни є *(із структурно-логічної схеми освітньої програми для обов'язкових дисциплін)* _____

Дана навчальна дисципліна забезпечує формування таких програмних результатів навчання: *(з освітньої програми для обов'язкових дисциплін)* _____

3 Програма навчальної дисципліни

Розділ 1 _____

Тема 1 _____

Короткий зміст теми _____

Рекомендована література (посилання) _____

Розділ 2 _____

Тема 5 _____

Короткий зміст теми _____

Рекомендована література (посилання) _____

4 Структура навчальної дисципліни

Назва розділів та тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	Загальний обсяг	аудиторних					Самостійна робота	Загальний обсяг	аудиторних				
		усього	в тому числі			усього			в тому числі				
			лекції	лабораторні	практичні				лекції	лабораторні	практичні		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Розділ 1 (назва)													
Тема 1													
Тема 2													
<i>Разом за розділом 1</i>													
Розділ 2 (назва)													
Тема 5													
Тема 6													
<i>Разом за розділом 2</i>													
Розділ (назва)													
<i>Разом за розділом ...</i>													
Всього годин													

5 Семінарські заняття (якщо передбачено)

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
	Разом		

6 Практичні заняття (якщо передбачено)

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
	Разом		

7 Лабораторні заняття (якщо передбачено)

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
	Разом		

8 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
	Разом		

9 Методи навчання

(Відповідно до структури навчальної дисципліни)

1. Лекційні заняття.
2. Практичні заняття.
3. Лабораторні заняття.
4. Самостійні заняття.

*Зміст розділу носить рекомендаційний характер і коригується відповідно до змісту навчальної дисципліни.

10 Методи контролю

Під час вибору критеріїв оцінки засвоєння здобувачем програми дисципліни враховано виконання програми і засвоєння матеріалу в частині лекційних і лабораторних та практичних занять, а також виконання передбаченої програмою самостійної роботи.

Усі види контролю (усне опитування, письмове опитування, тестове опитування) тісно пов'язані та організовуються так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу здобувачів і забезпечити об'єктивне оцінювання рівня їх знань.

Після закінчення вивчення курсу (частини курсу) підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі заліку і здобувач може набрати протягом семестру в точках контролю від 60 до 100 балів включно.

*Зміст розділу носить рекомендаційний характер і коригується відповідно до змісту навчальної дисципліни.

11 Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота						Всього балів
Розділ		Розділ		Розділ		
T__	T__	T__	T__	T__	T__	0-100

T__, T__... T__ – теми розділів.

Після закінчення вивчення курсу підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі екзамену і здобувач може набрати протягом семестру в точках контролю до 60 балів включно.

12 Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота							Всього балів	
Розділ		Розділ		Розділ			За підсумками розділів	Екзамен
T	T	T	T	T	T	T	—	—
Загальна рейтингова оцінка							0-100	

T__, T__... T__ – теми розділів.

13 Виконання курсового проєкту (роботи), (курсове комплексне тестове завдання) (якщо передбачено)

Виконання курсового проєкту (роботи) або курсового комплексного тестового завдання регламентується навчальним планом. Вимоги до змісту та оформлення встановлюються методичними рекомендаціями відповідної кафедри, які, в свою чергу орієнтуються на чинні нормативні документи.

Критерії оцінювання: _____

14 Шкала: національна та ECTS і критерії оцінювання до визначення рівня знань і навичок

14.1 Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C	задовільно	
64 – 73	D		
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

1.2 Критерії оцінювання:

1) «Відмінно» (90-100 балів) – здобувач виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

2) «Дуже добре» (82-89 бали) – здобувач виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання.

3) «Добре» (74-81 бали) – здобувач виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.

4) «Задовільно» (64-73 бали) – здобувач виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

5) «Достатньо» (60-63 бали) – здобувач виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.

6) «Незадовільно» (35-59 бали) – здобувач виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення.

7) «Не зараховано» (0-34 бали) – здобувач не розуміє суті питань, виявляє прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, що свідчить про необхідність обов'язкового повторного вивчення дисципліни.

15 Методичне забезпечення

1.

5.

16 Рекомендована література

Основна література:

1.

5.

Допоміжна література:

1.

10.

17 Електронні інформаційні ресурси

(Посилання)

18 Зміни і доповнення

(до методичного забезпечення та рекомендованої літератури)

Що вилучається з робочої програми	Що вводиться в робочу програму	Дата розгляду кафедру